

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr. minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A győzelem.

— Fővárosi levél. —

Budapest, junius 21.

(y) Mindenekelőtt és mindenkifelett üdv az alkotmányos jó királynak!

A férfias elvi küzdelem mindenesetre örökké történeti érdeme marad a mai kormányoknak és a szabadelvű reformeszmék hű bajnokának, *Wekerle* Sándor miniszterelnöknek, *Szilágyi* Dezsővel, az állhatatos és körültekintő *Csáky* Albin gróffal, *Hieronimi* Károlylyal és a kit tulajdonkép nem az utolsó helyen kellene említeni s a kinek érdemeit még csak később fogjuk méltóan megbecsülhetni, *Fejérváry* Géza báróval együtt, — de azért tagadhatatlan tény, hogy a királynak határozott akaratnyilvánulása és óhajta döntött az utolsó perczen a mai szavazás körül.

Az a 21 távol maradt főrendiházi tag egytől-egyig érezte, hogy nagy hazafias kötelességet teljesít nemcsak Magyarországnak, ily hangosan megnyilatkozott általános közvéleményével szemben, hanem éppen annyira a korona felszentelt viselőjével szemben is.

Hiába csúrték-csavarták a dolgot az ultramontán fanatizált vezérférjak, különösen *Szapáry* Géza és *Csekonics* Endre grófok, kik uton-utfélen csak azt hirdették, hogy ők nem tagadják ugyan, hogy a király kifejezte előttük óhajta a javaslatnak minél előbb törvényerőre való emelése iránt, de ők azt hiszik, hogy a király mégis azt kívánja, hogy a javaslat ne változatlanul fogadtassék el és miután a kormány módosításokra nem

hajlandó, inkább az egész javaslatot visszautasítják.

Ezzel a jezsuita fogással akarták összetartani fekete táborukat, ezzel az okoskodással akartak ráijeszteni embereikre és bebizonyítani, hogy kötelességük szavuknak ura lenni és újra ellene szavazni a javaslatnak; mikor pedig ezt egyik-másik megtagadta, rögtön előállottak a legcsunább ráfogásokkal és gyanúsításokkal, még *Festetics* László gróf, nevénél sem állva meg, rögtön meghurczolták az illetőket, mintha ezeknek már nem volna meggyőződésük.

Hogy minő nagy befolyást tudtak gyakorolni a papok egyenesen és mások útján, mutatja a többek közt a következő, majdnem hihetetlen eset:

Máriássy báró nyug. altábornagy ugyan is egy álló hétig — pedig még akkor az új *Wekerle*-kabinet nem is volt megalakítva, hanem csak annyi volt köztudomásu, hogy más, mint a szabadelvű pártból nem akarja az új kormányt megalakítani, — mindenütt, különösen a kaszinó helyiségeiben azt hirdette, hogy most, már minden magyar embernek kötelessége, a katonának pedig kétszeresen, megszavazni a javaslatokat, sőt azok mellett kardoskodni és korteskedni, mert az ország békéje kívánja; a király majd gondoskodik arról, hogy a törvények végrehajtása ne okozzon valami nagy bonyodalmat az országban.

Egyszerre azonban, és pedig azon a napon, mikor a király a négy főrendiházi tagot fogadta, ismét visszafordult a tábornok és mindenkinek azt mondotta, hogy újra ellene szavaz a javaslatnak, sőt a politikai morállal nem is tartja

megegyeztethetőnek, ha valaki most, a ki első ízben a javaslat ellen szavazott, mellette szavaz, vagy a szavazástól tartózkodik.

Mi okozhatta ezt a gyors Pál-fordulást?

Ott van továbbá a báró *Nyáry* Jenő esete.

Nyáry báró napokon át hirdette, hogy másodízben nem vesz részt a szavazásban, már mint protestáns ember sem. És ime ma mégis ellene szavazott.

Itt is minő erős befolyást kellett gyakorolni bizonyos embereknek; arról nem is szólva, hogy a liberalismusával mindig fennen kérkedő *Prónay* Dezső báró, a protestáns főfelügyelő egyrészt és *Baltik* lutheránus püspök másrészt, minden ígéretük dacára, otthon settenkedtek és nem jöttek ma el szavazni.

Eljöttek azonban a korona világos nyilatkozata dacára az öreg *Szécheny* Antal gróf, a király volt udvarnagya, és *Czirák* Béla gróf, a külügyministerium magyar osztályfőnöke.

Most, hogy a szavazás ily szerencsésen végződött, azt lehet mondani, hogy még jó, hogy eljöttek ezek a vakságukban politikailag megtévelyedett urak, bebizonyítandó azt, hogy a király senkinek meggyőződésére sem gyakorolt pressiót.

Mit is lehetett volna ily urakkal csinálni, mint *Szécheny* Antal gróf! Nyugdíjba küldeni. Ő elfogadta volna a nyugdíjat és azt a „martiromságot”, hogy elvejjék hős nyugdíjalált szenvedett, — és szavazni még is eljött volna a törvényjavaslat ellen.

Czirák Béla gróf pedig annyira fanatizált ultramontán, hogy készakarva nem

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Átok.

— Montre Henry. —

Vannak a földön lények, a kiknek létele a kín és szenvedés, szakadtalan láncolata; vannak emberek, kik azért születtek, hogy megátkozzák azt a perocet, melyben világra jöttek; vannak szegény, szerencsétlen teremtmények, kik elrettentő és intő példaként léteznek a világon.

Ilyen páriák a vakok.

Ezek sohasem érik az élet örömeit, a vigaszt. A szegény világtalanok, kik éltük viruló szakában vették el szemfényüket, — mert azok, kik vakon születnek, még halált adhatnak teremtményüknek — élnek, ha életnek lehet nevezni azt az ide-oda kapkodást, mert anélkül a fény nélkül, melyen keresztül sugárnak a szeretet tüze, az öröm derűje, a dicsvág magasztossága, a meglepetés, fájdalom és kin minden mozzanata: az ember előhallott csupán.

A szemfény a legnagyobb kincs s elveszteti azt a világot, mely bevilágítja és beragyogja az élet rögs útait; elveszteti azt, melylyel élvezheti, láthatja a világ ezer báját, a természet millió szemképrázta szépségeit: tengernyi kín és óriási szerencsétlenség.

Elveszteti a szemfényt akkor, midőn már tudjuk, hogy a nap világa mily pompás látomány, a róssa, ibolya, jácint mily gazdag színpompájú, gyönyörű virág; tudni mi a szép, élvezni mi a jó, és annak színét nem láthatni: ekezelni a kín és óriási gyötrelmet.

A vakok után közvetlenül jönnek a hülyék. Ezek azonban már nem olyan boldogtalanok, mert tempa egykedvűségükben áthurocolják, átálmodják az életet s így, ha bekövetkezik a vég, mitsem vesztek.

A némák látanak, hallanak, éreznek is, sőt gondolataik menetét, örömük kitörését, bánatuk nyilvánítását, ha előszóval nem is, de jelekkel és magyarázatokkal kifejezhetik és szívük érzelmét, lelkük vágyát, ha másképen nem is, de papíron megérthetik.

De mind a felsorolt szerencsétlenség között legboldogtalanabb volt az, kiről e kistörténet szól.

Lucie látott, hallott, érzett: szeme ajka egyiránt ékesen beszélt, mert ha egyik csukva volt, beszélt helyette a másik: szíve fennen dobogott, lelke magasztos érzelmek és vágyak után epedett és mégis boldogtalan és elkárhoztatott volt egész életén keresztül.

Volt egy orvosnővendék jó barátom, a szívjószág és megtestesült becsületesség példányképe, ki nem saját ösztönét követte, midőn orvosnővendék lett, hanem testvéri szere-

tetből lépett e pályára, mert volt ennek a ritka hűségű fiúnak egy nővére, kit én polyásgyermekek korától ismertem, ki oly szép volt, mint *Rafael* vagy *Murillo* művészi ecsete alól kikéült *Madonna*-kép.

Egész lényén a báj és szendesség ömlött el, kedves modoru, édes beszédű, lelke az erénynek gazdag kincstára, szíve a nemes érzelmek egész tárháza és ez a leány, ki a földön dicskoronát érdemelt volt, kezére lábára bálna és nyomorék volt. Ő miatta lett barátom orvosnővendék, őt akarta a szerető testvér megmenteni az életnek.

Atyja, — kit egész *Marseill*ben tisztelttek, becsülték és szerettek, — neves orvos léte, mindamellett, hogy gyógykezelését a szeretet árkalta, a tudomány ezer ága elősegítette, mintsem tudott gyermeke balsorsán segíteni.

Azután, midőn egy-két esztendő múltán látta, hogy az ő apai szeretete kevés, az ő gyógykezelése gyenge, az ő igyekezte meddő: elment boldogtalan leányával *Páris*ba, *London*ba, megmutatta, gyógykezelte a két főváros minden nevezetesebb orvosaival, azok kenték balzsammal, olajjal; irtak receptet receptre a szegény gyermeknek, de mitsem segítettek rajta.

A szerető apa, midőn tenger pénzét hiába elszórta, — haza hozta gyermekét úgy amint elvitte — nyomorék gyanánt. . .

mondott te osztályfőnöki állásáról, mert ezzel akart nagyobb súlyt kölcsönözni szavazatának, mintegy sejtven, hogy szavazata egyébként nem birna sulyal. Mind-ezek dacára kétségtelen, hogy *Czirák* Béla gróf kénytelen lesz ebből a ferde helyzetből levonni a következtetést, mert az absurd állapot, hogy a magyar kormánynak mintegy bizalmi férfiaként a külügyministeriumban, a hol tudvalevőleg a pápa dolgait is kezelik, ily férfi szerepeljen, és még hozzá magasabb rangban, ha kétségtelen dolog is, hogy a külügyminister sohasem mert reá bízni valamely fontosabb aktát. *Czirák* Béla grófnak most okvetlenül le kell mondani, másként öszre a legegészségtelegebb állapot fog beállni, ha majd a delegációt egybehívják és *Kálnoky* gróf *Czirák* gróffal akarja magát képviseltetni epen a magyar delegációban.

Elmaradtak azonban *Windischgrätz* Lajos herczeg, *Pálffy* András testőrkapitány és *Hunyadi* Kálmán főszertartásmester. Ha ezek újra megjelennek, a többség nem lett volna elérhető. Az ő megjelenésük kétségtelenül nagy befolyást gyakorolt volna több főrendiházi tagra, a kik ezuttal elmaradtak és így egészhatározottan konstatació, hogy az első szavazásnál tulajdonképen az udvari méltóságok megjelenése okozta a javaslat leszavaztatását.

Most azonban már minden rendben van. Minél nagyobb volt a küzdelem, annál nagyobb a dicsőség, és aki ma ott látta *Wekerle* Sándort miniszterelnöki székeében a szavazás után, mikor a főrendiház új többségének tagjai őt örönművelőközettel tolongták körül, ő igazi államférfihoz méltó nyugalommal ült ott a büszkeség vagy a meglepetés minden nyilatkozása nélkül. A villámgyorsasággal elterjedt hír leirhatatlan lázba hozta az egész fővárost. Százszázalékosan gyűltek össze az utcán egy fél óra alatt és még az ultramontán főrendiházi tagoknak is kijutott a sok éljenzésből, annyira megörült az egész közönség ennek a váratlan győzelemnek, — váratlan győzelemnek, dacára annak, hogy a beavatott sajtó már napok óta előre hirdette legbizonyosabban a győzelmet, habár kis többséggel is. A mai nap után semmi kétség, hogy az összes egyházpolitikai reformjavaslatok

most már akadálytalanul megszavaztatnak a törvényhozás által, és végre vissza lesz adva az országnak az annyira óhajtott béke és nyugalom. A főpapok ugyan még készülnek a részletes vitában való új támadásra azon czélzattal, hogy egy neta-láni módosítással kivetkőztessék a javaslatot egész valójából nevezetesen, hogy megakadályozzák a kötelező polgári kötést, de ezen igyekezet egészen hiábavaló. Először is kétségtelen dolog, hogy a kötelező tudó főrendiházi tagok együtt maradnak és nem hagyják magukat meglepni holnap vagy holnapután sem, és azonkívül, mégis beállna valami váratlan „Non putarem”, nem használna semmit, mert a képviselőház visszahelyezné a javaslat eredeti szövegét és a legközelebbi alkalommal hiába fognának igyekezni a főrendek, illetőleg azoknak ultramontán ellenzéki része, kerülő uton becsempészni a javaslatba annak alapelveivel ellentétben álló intézkedéseket. Ami azonban azt a jogos kívánságot illeti, hogy a nép felvilágosíttassék aziránt, hogy a törvény semmiképen sem zárja ki a polgári esketés után az egyházi egybekelést, e tekintetben a kormány a legméltányosabban és legelőzékenyebben fog eljárni, hisz ez az ő kívánsága is és elég hangosan nyilvánította azt az igyekezetet, hogy az egyházi esketések létrejöttét mennyire tartja kívánatosnak és elősegítendőnek. Ez irányban tehát nem is lesz szükség, hogy az ellenzék tegyen indítványokat, ellenkezőleg a kormány maga fogja kezdeményezni a helyes és célravezető eszközöket. Jellemző különben, hogy a főrendiháznak éppen két tagja, a kiket már megkezdték gyanúsítani avval, hogy a kormány meg akarta őket nyerni a legkülönbözőbb fogásokkal, az egyiknek ígérte a földmívelési tár-czát és a másiknak, tudja az ég minő előnyöket — i. ifj. *Széchenyi* Imre gróf és báró *Rudnyánszky* József, a mai vitában a legéktelenebb kifakadásokkal vettek részt. Az objektív hallgató majdnem arra a meggyőződésre kellett hogy jusson, hogy itt valami visszautasított óhaj vagy be nem teljesedett vágy tör ki. Hogy mennyire igazuk volt különösen azon ellenzékieknek, a kik folyton rá fogták, hogy a kormány compromiszumra tör, kitűnt a mai nap eseményeiből.

BELFÖLD.

A képviselőház munkarendje.

Miniszteri tanácskozás volt csütörtökön este azon kérdés fölött, hogy mely ügyeket vegyen tárgyalás alá a képviselőház még a nyári szünidő előtt. Az egyházpolitikai törvényjavaslatok közül egy, a gyermekek vallására vonatkozó, mindenesetre még a nyári szünidő előtt le fog tárgyalatni, már csak azért is, mert a kormány eredeti álláspontjához képest ez a javaslat a kötelező polgári házasságot szabályozó együttesen terjesztendő legelsőbb szentesítés alá. A nyári szünidő előtt elintézendő javaslatok tárgyában a miniszterelnök legközelebb előterjesztést fog a háznak tenni.

Szavazás után.

— A polgári házasságról. —

A főrendiház csütörtöki szavazatának nagy horderejét érezni fogja az egész politikai helyzet. Nem csak a liberális reformok érvényesülése tekintetében fog sulyal birni ez a szavazás, hanem biztos jel arra nézve, hogy a felekezeti béke helyreállítván, az ország fejlődése a munka csöndjében háborítlanul folytatható, s viszont a főrendiház is oly presztizst nyert a nagyközönség előtt a nemzettel való ez összeolvadása miatt, a minővel eddig nem dicsekedhetett.

Nincs ugyan kizárva, hogy a klerikálisok akadékoskodni fognak még a részletes tárgyalásnál is, de most már senki sem akadályozhatja meg a liberális reformok tiszta érvényesülését.

Nem lesz talán érdektelen, ha közöljük, hogy a főrendiházban kik szavaztak igen-nel (a polgári házasság mellett) és nem-mel (vagyis ellene). Azok névsorát, a kik távol voltak, tegnap már táviratban hozta lapunk.

Igen-nel szavaztak:

Az evangélikus református továbbá az ágostai hitvallásu evangélikus és az unitárius egyház méltóságai illetve hivatalnokai: Kun Bertalan, Papp Kovács Gábor, Szász Károly, Karsay Sándor, Zelenka Pál, Vályi János, Szent-Iványi Márton, Radó Kálmán, Dániel Gábor.

Országgyűlési elnökök: Gróf Khuen-Héderváry Károly, idős gróf Erdődy István, gróf *Széchenyi* Gyula, gróf Csáky Albin, báró Orczy Béla.

A királyi Kuria elnöke, másod-elnöke és a budapesti királyi ítélőtábla elnöke: Szabó Miklós, Czorda Bódog, Vértessy Sándor.

Fiumei kormányzó: Batthyány Lajos gr. Grófok: Ifjú Almásy Kálmán, Andrássy Aladár, Apponyi Sándor, Bánffy György, Bolza József, Bolza Géza, Bolza Pál, Degenfeld-Schom-

Ezután a szegény szülők mit tehettek mást, belenyugodtak a keserű végzetbe.

Ezalatt a gyermek-leány nőtt és napról-napra szépült.

De akkor még nem tudta felfogni, mit tesz az, midőn az ember érez és érzése tápot nem talál; nem sejtette, hogy ép szívvel és lélekkel mennyi szenvedés vár rá.

Az évek jöttek, az évek multak és ő vágyódni kezdett egy ismeretlen tárgy után, epedni egy megnevezhetetlen valami után és midőn szíve, mint más leánynak, egy férfi szemtűzétől neki is hangosabban kezdett dobogni, akkor tudta meg, hogy élete kin, létele szevedés és szerelme átok.

A nyomorék, bátyjának egy barátját, ki házukhoz járt, lángolóan és forrón megszerette.

Szerette egész szívvel, teljes lélekkel s midőn e magasztos pillanat eljött és megkapta szívét egész erejével: sirt, zokogott, midőn senki sem látta, csak az isten, ki nyomoréknak teremtettsé és szívét mégis keblébe ültette, dobogni és érezni tanította.

Eu minden nap láttam, közelében voltam e gyönyörű szép, de határtalanul szerencsétlen gyermeknek; imertem titkát, tudtam fájdalmát, keservét s midőn vigasztalni akartam, összeszorult a szívem és torkom, bárhogy erőlködtem is, egy hangot sem voltam képes

kinyögni, mert ónsulyi szorította a ki nem sirhatott köny.

A fiatal ember, ki a szegény nyomoréknak szívét rabbiúncsba verte: vonzódott a szerencsétlen leányhoz, talán szerette is, szívesen társalgott vele, órákig elhallgatta lágy zenéde hasonlósága édes hangját, értelmét beszédét, de komolyabb érzelmét nem táplált iránta soha s midőn megtudta, hogy a leány szerelmét megnyerte, midőn érezte forró kézszerítéséből, észrevette szemének tüzet lövelő pillantásaiból — elmaradt a háztól.

A szegény nyomorék odaszögezve a kis kocsiba, mert az abban ülésre volt kárhoztatva kora gyermekiségétől fogva — lenyűgözve a szerelem átkától, csak várta, leste hő szerelme imádott tárgyát, szeme folyton az ajtóra volt szögezve, minden ajtónyílásra összereszt, de a várva várt nem jött, nem érkezett többé soha — mert eltávozott örökre a városból.

E naptól fogva arczának rózsái halványodni kezdtek, szeme, mely epedve lángolt, megtört, elhomályosodott; hangja, mely eddig csengett: tompa, merev lett, de ő szenvedett némán, mint egy megkövült szent, mert hiszen már neki nem volt szabad szeretni, a szegény nyomoréknak átok volt a szerelem.

Szerető édes atyja időközben meghalt, a szegény özvegy halálra busulta magát leánya

megmagyarázhatatlan magaviselete miatt, de meglette, mulattatta és szavetetének melegével és kedveskedésének ezer meg ezer jelével árasztotta el, de mind hiába.

Luczie szemlátomást hervadt, mint a dercsipett virág és ment lassankint a — sir felé.

Február elején történt. Senki sem volt a szobában, csak egyedül Lucie, ki elmerengve bámult a vigan pattogó kandalló tűzébe, hol a tűzsziporkák alakokká nőttek ki magukat és tánczoltak örült módon: e pillanatban a levélhordó egy lakodalmi meghívót kézbesített a leánynak.

Egy darabig mereven nézte, bámulta az aranyegélyzetű kis levélkét és olyan megfeszítettség szorongást érzett, midőn azt felnyitotta.

Olvasás közben arca halálsápadt lett, egy vértagyaszót, szívet metsző kiáltást hallatott, kiejtette kezéből az átkozott papírdarabot, mely imádottjának nősülését jelenté; erőltlenül hátrahanyatlott, egyetlen kis vércsepp jelent meg ajka szélén s szíve, melyben az átkos érzelm tanyát ütött — megrepedt.

Meghalt.

Leike, mely az angyalok honából jött a bűnös földre: szenvedések és kínokból terhelten visszaszált oda, honnan el sem kellett volna jönnie.

burg Sándor, Draskovich György, Erdődy György, Degenfeld-Schomburg József, Degenfeld-Schomburg Lajos, Erdődy Rezső, Eszterházy Ernő, Eszterházy István, ifj. Eszterházy Imre, Eszterházy Károly István, Haller Jenő, Hadik János, Jankovich Aladár, id. Jankovich László, ifj. Jankovich László, Jankovich Tivadar, Károlyi Tibor, Keglevich István, Vornis Károly, Nádasdy Ferencz, idős Pálffy János, Pejácsevich Artur, Széchenyi Béla, Széchenyi Ferencz, idős Széchenyi Imre, Széchenyi Sándor, Széchenyi Bertalan, Teleki Gyula, Teleki László, Vay Ádám.

Bárók: Ambrózy Gyula, Atzél Lajos, Ambrózy István, Báuffy József Jenő, Duka Géza, Edelsheim-Gyulai Lipót, Kemény Árpád, Orczy Andor, Podmaniczky Géza, Prónay Gábor, Radák Ádám, Radvánszky Béla, Radvánszky Géza, Radvánszky János, Rauch Géza, Vay Béla, Vay Sándor, Vay Dénes, Wesselényi Miklós, idős Wodianer Albert, ifjabb Wodianer Albert.

Megválasztott és kinevezett főrendi tagok: Barcsay József, Beldy Ákos gróf, Beniczky Gábor, Beöthy Zsigmond, Bohus Zsigmond, Bornemissza Károly br., Burchard Bélaváry Konrád, Csáky Zeno gróf, Daruváry Alajos, Döry József báró, Eötvös Loránd báró, ifjabb Erdődy István gróf, idős Esterházy Ferencz gróf, Fejérváry Géza báró, Fiáth Miklós báró, Gajdágó Salamon, Gáll József, Ghyczy Béla, Görgey Kornél, Gyulai Pál, Hollán Ernő, Horthy István, Jósika Samu, Kállay Albert, Karap Ferencz, Kautz Gyula, Keglevich István gróf, Kemény Kálmán báró, Kochmeister Frigyes báró, Korányi Frigyes dr., Kun Géza gróf, Lechner Ágost, Lévay Henrik, Lónyay János, Ludvig Gyula, Lukács Antal, Madarassy Pál, Mikó Bálint, Mixich Kálmán, Molnár István, Ráth Károly, Ribáry József, Sváb Károly, Szalavszky Gyula, Szontágh Pál, Than Károly, Uchtritz Zsigmond báró, Wass Albert gróf, Zichy Antal gr., Zichy Antal, Zuber József.

Nem-mel szavaztak:

Katolikus egyháznagyok. Vasary Kolozs, Samassa József, Császa György, Pasilovits György, Zalka János, Schopper György, Pável Mihály, Schlauch Lőrincz, Mihályi Viktor, Dulánszky Nándor, Schusztar Konstantin, Szabó János, Lónhart Ferencz, Hidassy Kornél, Váilly János, B. Imre, Rubics Zsigmond, Meszlényi Gyula, báró Hornig Károly, Steiner Fülöp, Firczak Gyula, Drohobeczky Gyula, Szmracsányi Pál, Rimély Károly, Majorosi János, Fehér Ipoly, Benedek Ferencz.

Görög keleti egyháznagyok: Brankovits György, Román Miron, Metianu János, Popovits Nikanor, Dimitrievics Niktarius, Popea Miklós, Nikolics Miron, Opasics Germán.

Országzászlósok: Gróf Zichy Ferencz, gróf Szápáry Géza.

Herczeg: Pálffy Miklós.

Grófok: Almásy Tasziló, Apponyi Antal, Apponyi Géza, Apponyi Lajos, Batthyány Géza, Batthyány Iván, idős Batthyány József, Berchtolt Rikárd, Cebrian László, Chotek Rezső, Csáky-Pallavicini Zsigmond, Csekolics Endre, Cziráky Antal, Cziráky Béla, Dessewffy Alajos, Dessewffy Aurél, Dessewffy Dénes, Dessewffy Miklós, Draskovich József, Esterházy Béla, Esterházy Dániel, ifjabb Esterházy Ferencz, Esterházy Jenő, Esterházy Miklós Móricz, Esterházy Sándor, idős Festetics Pál, Forgách István, Forgách László, Hunyady Imre, Hunyady László, Karácsonyi Jenő, Mailáth István, Mailáth György, Mailáth József, Migazzi Vilmos, Pálffy István, Pálffy Mór, Pallavicini Sándor, Péchy Szilárd, idős Pejácsevich László, Somasich Adolf, Szápáry István, Széchenyi Kálmán, Szirmay György, Wenckheim Dénes, Wenckheim Ferencz, Wenckheim Géza, Wenckheim Henrik, Wenckheim István, Zay Miklós, Zichy Ágost, Zichy Aladár, ifjabb Zichy Géza, Zichy János, idős Zichy Nep. János, ifjabb Zichy Nep. János, Zichy József, idős Zichy Nándor, ifjabb Zichy Nándor, Zichy Pál Ferencz, ifjabb Zichy János, Zichy Henrik.

Bárók: Bánhid Sándor, Piret de Bihain Lajos, Rédl Béla, Rédl Lajos, Révay Ferencz, Révay Gyula, Révay Simon, Sennyey Béla, Vécsey József.

Megválasztott és kinevezett főrendi tagok: Gróf Dezsasse Emil, Esterházy Pál herczeg, báró Máriássy János, Mihajlovics Miklós, báró Nyáry Jenő, herczeg Odessalchi Arthur, Pallavicini Ede ögróf, gróf Pálffy Béla, gróf Pongrácz Ágoston, báró Rudnyánszky József, ifj. gróf Széchenyi Imre, gróf Széchenyi Antal, gróf Sztaray Nepomuk János, báró Vécse Miklós, gróf Zichy Gábor.

Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosban egész nap lázasan leste a közönség a Budapestről érkező híreket. Felhárom óra felé az a hír terjedt el, hogy a szavazás megtörtént és kevéssel rá megérkezett a tőzsdére az első távirat, mely azt jelentette, hogy a magyar főrendiház a polgári házasságról szóló javaslatot elfogadta.

A kedvező eredmény hallatára a börzén a papírok árfolyama gyorsan felszökött. Nem telt bele egy negyedóra az örömhír az egész várost bejárta és csakhamar megjelentek az utcán három bécsi lap a „Neue Freie Presse”, „Neues Wiener Tagblatt” és „Fremdenblatt” különkiadásai, melyeket a közönség mohón szétkapkodott. A különlapok egy pár perc alatt elfogytak és megvitték a hirt mindenfelé, mely a bécsi összes liberális körökben nagy lelkesedést keltett.

A szabadelvű osztrák képviselők a legelső hírek beérkezése után értesültek a szavazás eredményéről. A meglepő örömhírről azonban a táviróhivatalba siettek és a délután folyamán számos üdvözlő távirat ment Bécsből a magyar kormányhoz. Gratuláltak Wekerlenek és Szilágyinak az osztrák parlament szabadelvű tagjai, több bécsi demokratikus és szabadelvű egyesületek előjárásai és magánosok, kik a magyar minisztereket személyesen ismerik vagy velük érintkezésben állanak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, június 22.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Perczel Béni, Molnár és Bartók Lajos.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Hieronymi Károly, Josipovich Imre és Eötvös Loránd br. miniszterek.

Az ülés megnyitása után felszólalt

Daniel Ernő előadó, ki beterjeszti a totalizátorra vonatkozó bizottsági jelentéseket.

Annak idején napirendre tűzik.

A munkaprogramm.

Wekerle Sándor miniszterelnök tájékoztatni óhajtja a házat a munkaprogrammról. Kérné a kormány nevében, hogy a Ház a szünet előtt tárgyalja le a gyermekekvallásáról, a vallás szabad gyakorlatáról és a zsidóvallás recepciójáról szóló javaslatokat, valamint a totalizátorról szóló javaslatokat. Természetesen az apróbb ügyek is elintézendők volnának. (Helyeslés.)

Madarász József az előterjesztést jó indultal fogadja pártjával egyetemben, de a vallás szabad gyakorlatáról és a zsidó vallás recepciójáról szóló javaslatok általános vitáját együtt tartásuk meg. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Wekerle Sándor, ha a ház hozzájárul, abban az esetben nem ellenzi a közös általános tárgyalást.

Horánszky Nándor nem helyesli az együtttárgyalást, mert az veszedelmes precedens volna.

Helgy Ignác hasonló véleményben van, annyival is inkább, mert ezáltal a tárgyalás rövidebb nem lesz. Pártolja tehát Horánszky indítványát.

Péchy Tamás tud precedenset arra, hogy együtt tárgyalják a rokon javaslatot, de mondhatja, hogy ebből különösebb haszon nem várható. Tehát maradunk meg a rendes formáknál.

Madarász József indítványát visszavonja. (Helyeslés.)

Elnök enuncziálja, hogy a kormány javaslatát elfogadják. Holnap nem lesz ülés. Ellenben hétfőn a vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslatot fogják tárgyalni.

Az árvizkárosultak.

Prileszky Tádé a felvidéki árvízveszedelmre hívja fel a Ház és a kormány figyelmét. A nyomor oly nagy az árvíz sújtotta vidéken, hogy a segélyre a legimminensebb szükség van. (Helyeslés.)

Herman Ottó ugyan e tárgyban óhajtott felszólalni, de miután Prileszky már szólott,

tehát csak azt jelentheti ki, hogy ő is fölhívja a figyelmet a felvidéki kárvallottakra. (Helyeslés.)

Wekerle miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány kezdetől fogva figyelemmel volt a kérdés iránt s a maga részéről mindent megtesz a felvidéki inségesek érdekében. Ha külön hiteltre lesz szükség, abban az esetben a kormány a kellő előterjesztéssel a Ház elé fog lépni. (Elnök helyeslés.)

A képzőművészeti palota.

Fenyvessy Ferencz előadó a javaslatot, mint kulturális érdekeink egyik fontos támogatóját, elfogadásra ajánlja. (Helyeslés.)

Zichy Jenő gr., amint kulturáról van szó, készséggel megszavaz mindent, megszavazza ezt a javaslatot is. Helyesnek tartja, hogy a milleniumra megfelelő tárlati helyiségről gondoskodnak, de úgy kívánja a kérdést megoldani, hogy az a palota hozzáférhető legyen. (Helyeslés.)

Herman Ottó üdvözlí a javaslatot és Fenyvessyt, a ki ma a nemzeti kultúra mellett szólalt föl, holott nemrég arról beszélt, hogy nevetséges magyar nemzeti zenei stílról még csak szólni is. Ezek után kifejti, hogy mekkora szükségünk van erre az épületre, mert a jelenlegi képtelenség. És ha már építünk palotát, annak olyannak kell lennie, hogy megfeleljen minden szempontnak. Súlyt fektet arra, hogy ebben a palotában helyet kapjon mindaz, aminek a palotában helye van, mert feladatának csak így felel meg igazán. (Helyeslés balfelől.)

Eötvös Loránd báró azt tapasztalja, hogy az elhangzott felszólalások meg többet kívánnak annál is, amit a javaslat magában foglal. Erti e felszólalásokat, mert a szükségérzete tényleg jogosult. Csakhogy itt most nem erről a végleges intézkedésről van szó, mert ezuttal csak az a célunk, hogy kiállítási célra szolgáló csarnokot építsünk, tehát ideiglenes jellegű, amely még a kiállítás után is alkalmas lesz a képzőművészeti végleges palotát egy ideig helyettesíteni, addig, amíg a végleges épületet tetemesebb költségekkel felépítjük. Kéri tehát a javaslat elfogadását. (Helyeslés.)

Szóba hozták a nemzeti irányt és ehhez neki is van néhány szava. A művészetek, az irodalom és tudomány nemzeti irányában egyetértünk mindnyájan. (Helyeslés.) De téves az, ha az irány érdekében nem kultiváljuk az idegen ideálokat is. (Helyeslés.)

Ismételten kéri a javaslat elfogadását. (Elnök helyeslés.)

Fenyvessy Ferencz előadó reflektál Zichy Jenő és Herman Ottó beszédére.

A javaslatot megszavazták.

Leszámolás.

Neményi Ambrus előadó elfogadásra ajánlja a delegációsális tulkiadásokra vonatkozó javaslatot.

Madarász József nem szavaz meg semmi közös kiadást.

A javaslatot megszavazták.

A sörtermelés megadóztatása.

Neményi Ambrus előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Helyeslés.)

Ezt a javaslatot is változatlanul elfogadták.

Ülés vége d. e. fél 12 órakor.

A főrendiház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, június 22.

Kezdeté déli 10 órakor.

Elnök: Szilágyi József koronaőr.

Jegyzők: Gyulai Pál, Gáll József, Bánffy György gr.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Szilágyi, Fejérváry, Lukács, Hieronymi, Josipovich, Eötvös és Andrassy miniszterek.

Az ülés megnyitása előtt

Dessewffy Aurél gróf azt kérdezi, hogy a kormány le fogja tárgyalni a többi egyházpolitikai javaslatokat is?

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter kijelenti, hogy legnagyobb sajnálatára (akkor még Szilágyi egyedül volt jelen a kormány tagjai közül) nem nyilatkozhatik e kérdésre vonatkozólag.

Zichy Nándor gróf hivatkozik a házszabályokra s kijelenti, hogy joguk van feleletet kérni.

Szilágyi kijelenti, hogy joguk van a kérdésre és a felelet követelésére is, de tekintettel arra, hogy a kormánynak a feje Amajd megteszi előterjesztését mentől hamarabb, egy kis türelmet kér. (Helyeslés balfelől.)

A polgári házasság.

Következett a részletes tárgyalás.

Vaszary Kolozs hercegprímás: A czim így állapittassék meg: Törvényjavaslat a polgári házasságról.

Szilágyi Dezső az eredeti czim fentartását kéri.

Zichy Nándor gróf kikel az ellen, hogy Szilágyi tudni sem akar az egyházi házasságról. A módosítást pártolja.

Keglevich István gróf Szilágyi álláspontját fogadja el és elveti a hercegprímás módosítását.

A kérdésben a főrendek felállással szavaztak és elvetették Vasary indítványát.

A részletes további tárgyalás során Vasary Kolozs hercegprímás kifogást emel a javaslat több szakasza ellen, amelyeket azonban Szilágyi felszólalása után elfogadott a főrendház.

A 25. §-nál

Vaszary Kolos hercegprímás módosítást nyújt be arra nézve, hogy a katolikus papok, ha át is térnek, nem házasodhatnak meg.

Zichy Nándor kifogásolja a kormány magatartását, amelylyel elzárkózik még ilyen idegen vallási kérdések tárgyalása elől is.

Szilágyi Dezső kijelenti, hogy Zichy fel fogásában összezavarja a közjogot a magánjoggal s csak ennek kifolyása az a zavaros következtetés, amit levont. Ha valaki átlépett régi vallásból egy másikba, a lelki szabadság feltételeiben részesíteni kell azokat is, akik addig papok voltak. Ez liberális eljárás és ez egyedül jogos és helyes. (Zajos helyeslés balfelől.)

Zichy Nándor gr. szólni akar.

Elnök: Nem lehet!

Zichy Nándor gr. félreértett szavaimat akarom helyreigazítani. Ott van a jegyzőkönyv, az igazolja, hogy ő mit mondott.

Keglevich István gr. helytelennek tartja, hogy itt írásban be nem nyújtott indítványok felett tárgyalnak. Kéri ezt ezután mellőzni és ezentúl csak írásban benyújtott javaslatok fölött vitatkozni. (Helyeslés balfelől.)

Elnök konstatálja, hogy Keglevich gr. felszólalása a házszabályokban gyökerezik.

Keglevich István gr. azt a szakaszt egyáltalán kihagyta, de ha benne van, akkor legalább változatlanul maradjon benne.

A szakaszt változatlanul megszavazták. A görög egyesült és nem egyesült püspökök a szakasz meghagyása mellett szavaztak.

A 26. §-nál.

Vaszary Kolos a szakasz olyan módosítását kéri, hogy a polgári kötés csak az egyházi kötés után lesz teljes.

Szilágyi Dezső utal arra, hogy ez a módosítás kiforgatja az egész javaslatot elvi tartalmából és ezért nem fogadják el.

Zichy Nándor gr. pártolja a hercegprímás indítványát.

Keglevich István gr. e szakasznál elfogadásra ajánlja a következő határozati javaslatot:

Határozati javaslat.

Miután állami szempontból is kívánatos, hogy a vallásosság a házasságkötésnél is érvényesüljön és hogy a nép felfogásából elvárassék annak feltételezése, hogy a házasságnak polgári megkötése az egyházi összeadást feleslegessé teszi vagy felment a házasságkötés tekintetében fennálló vallási kötelezettségtől, felhívatik a kormány, hogy a házasságjog életbeléptetésekor kibocsátandó rendelkezésekben:

1. Utasítsa a polgári tisztviselőt arra, hogy minden egyes esetben az egybekelt feleket arra figyelmeztesse, hogy a polgári megkötés által az egyházi házasságra lépés tekintetében fennálló vallási kötelezettségeknek még nem feleltek meg.

2. Utasítsa a polgári tisztviselőket arra, hogy a polgári házasságkötés időpontját lehetőleg akként tűzze ki, hogy az egyházi összeadás a házasság polgári megkötésével azonnal következzen.

Vaszary Kolos hercegprímás a javaslatot

nem tartja szükségesnek, mert a polgárilag megkötött házasság úgy is az érvényes házasság. Ha azonban az ő fennebbi módosítását elfogadják, hozzájárul az első ponthoz. A második pontot semmi esetben sem fogadja el.

Szilágyi Dezső Vasary módosításához nem járul hozzá, mert e módosítás szintén csak a javaslatban lefektetett elveket támadja meg. Ezt a kérdést elintézte már a tegnapi szavazás és így arról többé beszélni sem lehet. Keglevich határozati javaslatát teljesen feleslegesnek tartja, mert hisz ilyen nyilatkozatot tett már a kormány két ízben is és a főrendház ellenőrizheti, hogy ígéretét a kormány betartja-e?

Andrássy Aladár gr. a kedélyek megnyugtatóására új szakaszt óhajtott bevetetni, mely a német „Kaiser paragraph“-nak hasonló. Így hangzik:

„Ezen törvény a vallásos kötelezettségeket érintetlenül hagyja.“

Budapest, június 22. (Saját tudósítónk távirata.) A főrendiházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Andrássy Gyula gr. indítványát a többség elfogadta, Keglevich István gróf javaslatát visszavonta és Vasary hercegprímás elvetették.

Vaszary Kolozs és Zichy Nándor gr. még próbálkoztak módosításokat elfogadtatni, de egyetlenegy sem sikerült.

A főrendek türelmetlenül lehurrogtak minden felesleges próbálkozást.

A javaslat többi része is változatlanul elfogadtatott. (Lelkesült éljenzés.)

Dessewffy gr. felvilágosítást kér a munkarendre vonatkozólag.

Wekerle: E tárgyban holnap nyilatkozom.

Dessewffy gr.: Akkor, ha a miniszterelnök nem felel, indítványozza, hogy a többi javaslatokat ősszel tárgyalják.

Wekerle megmagyarázza, hogy előbb az elnökkel és a pártokkal kell tisztába jönnie, csak azután nyilatkozhatnak. (Helyeslés.)

Dessewffy gr. (izgatottan kiáltja) Erőszakoskodnak! (Derűtség.)

Az ülés emelkedett hangulatban véget ért.

IDŐJARÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 761.0 milliméter, délután 2 órakor 760.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 14.4, délután 2 órakor C° + 19.9. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 4, délután 2 órakor N. 4. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Az Aradvidéki Tanító-egylet tápintézetének alapszabály tervezete.

(Folytatás.)

14. §. A felügyelő-bizottság tagjait személyválasztás esetén maga a felügyelő bizottság egészíti ki, illetve ez gondoskodik az üresedésbe jövő helyek betöltéséről akként, azonban, hogy az összes tagok fele a nagyközönség köréből választassék. A bizottságba nők is választhatók.

15. §. A felügyelő-bizottság állapítja meg a felveendő növendékek létszámát, a havi élelmezési díjakat, valamint azt is, hogy az évdíjak hány %-a fizetendő készpénzben és mennyi terményekben, ugyancsak megállapítja a gondnok tiszteletdíját, a cselédség fizetését, szóval az intézet anyagi ellátása körül előforduló teendőket.

Az évi költségvetést a gondnok előterjesztés alapján megállapítja, ki az általa teljesítendő készpénz és terménybeli kiadások és bevételekről hiteles könyvet vezet, s minden hó elején számadást készít. Leltárt vezet az intézet összes vagyonáról, valamint a növendékek felszereléséről is.

16. §. A felügyelő-bizottság az igazgatóelnök, vagy akadályoztatása esetén az alelnök előlétele mellett és meghívására minden hó elején ülést tart. Az ülésen a jelenlevők határoznak. Ezen ülésen intézhetnek el az intézet anyagi és a növendékek fegyelmi ügyeit.

Az iskolai év utolsó hónapjában tartandó ülés egyúttal közgyűlés is. Ezen ülés akkor határozatképes, ha a tisztviselőkön kívül legalább 12 tag jelen van. Feladata ezen közgyűlésnek az évi költségelőirányzat megállapítása, a számadások megvizsgálása, esetleg gondnok választása s az intézet összes ügyeiről meggyőződés szerzése.

17. §. Az igazgatóelnök utalványozza ki — a felügyelőbizottság, illetve közgyűlés által jóváhagyott költségelőirányzat keretén belül — előforduló kiadásokat; fontos és halaszthatlan fegyelmi ügyben — a növendékek elbocsátásának kivételével — a gondnokkal egyetértőleg intézkedik, intézkedéséről azonban a felügyelő-bizottságnak utólagosan jelentést tesz.

18. §. Minden pénzbeli utalványt az intézet pénztárosa fizet ki, melyet az igazgató és ellenőr aláír.

Az intézet szellemi és erkölcsi felügyeletét az Aradvidéki Tanító-egylet központi választmánya az intézet gondnokával együttesen gyakorolja, e végből tagjai közül időről-időre megbízottakat küld ki az intézet szellemi és erkölcsi állapotának megvizsgálására, illetve ellenőrzésére czéljából.

(Vége következik.)

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Június 23. —

Változó felhőzet. — Hűvös. — Keleten csapadék. — Később derülés. — Hőemelkedés.

„ARADI KÖZLÖNY.“

1894. július hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Július hóra 1 frt	Július hóra . . . 1 frt 20 kr
Július 1-től szeptember 30-ig 3 frt	Július 1-től szeptember 30-ig 3 frt 60 kr
Július 1-től december 31-ig 6 frt	Július 1-től december 31-ig 7 frt 20 kr

Egyes szám ára 5 kr.

Az „Aradi Közlöny“ minden előforduló nevezetesebb politikai vagy szenzációsabb bel- és külföldi eseményről rendkívüli kiadást ad, melyet helybeli előfizetőinek azonnal és díjtalanul kihordat.

Kerjük azokat a t. előfizetőket, kiknek előfizetésük május hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjen.

Nyáron az egész furdó-ido alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az „Aradi Közlöny“-re bármely naptól kezdve elő lehet fizetni. A kiadóhivatal nyolcz napig bárkinek ingyen és bérmentve küld mutatványszámokat.

Az előfizetési pénzek az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalába (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája) küldendők.

HIREK.

Július 23. Szombat. Róm. kath. naptár: Szidónia. — Protestáns naptár: Szidónia. — Görög-keleti naptár (június 11.): Bart. Barn. — A nap kél 3 óra 53 perczkor, nyugszik 7 óra 39 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemeneti díjkalán.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Július 23. Az arad-bazsáki ifjúság táncvigalma a bazsáki Sonntag-kertben.

Július 23. Az aradmegyeri jegyzői egylet vádporgyűlése, és táncvigalma M. Radnán.

Július 28. Az aradi kereskedelmi akadémia végzett növendékeinek táncostélya a városligetben.

A szerelmesek ünnepe.

Amor ő felsége tudvalegyik, nagyon régén recipálta már a zsidókat és ósidók óta hiva a polgári házasságnak. Babizonyította már ezen álláspontját több ízben, valahány-

szor zsidó ifjak szívét a keresztény lányok szívével gabalyította össze et vice versa, tekintet nélkül a főrendiházi szavazás eredményére.

A boldogtalan szerelmesek glédájába Amornak ez a kegyetlen szeszélye liferálta eddig a legtöbb közkatont. Csütörtökön azután sőhajtozó izr. Romeok és r. kath. Juliák számára is felvirradt a dicső nap hajnala.

Ünnepe volt ez a nap a szerelmeseknek és az ünnep vig akkordja visszhangzott sok utcájában. Nagy Lajos sörarnokában Banda Marosi kitűnő bandája húzta a dalt szívhezszóló virtuozitással, a boldog szerelmes pedig zengte áradó örömmel a travestált népdalt:

Hej zsidó lány, zsidó lány!
Már most mosolyoghatz rám!
Enyém vagy Hebron virág,
Hiszen megvan a polgári házasság!

— Személyi hír. Szachmáry Gyula kir. tanácsos, alispán, ma M. Radnára utazik, a jegyzői egyet közgyűlésére.

— A hivatalos lapból. A király Kovács Gusztáv pénzügyi titkár és pénzügyigazgatói helyettes a pénzügyi tanácsosi cím és jelleg díjmentes adományozása mellett eperjesi pénzügyigazgatóvá nevezte ki.

— Arad minta-város. Városunk adminisztrációjának mintaszerűsége mellett bizonyít, hogy hol egyik, hol másik vidéki város kiküldöttje keresi fel közigazgatásunk fejét, tájékozás ozéljából. Tegnap, azaz pénteken Hód-Mező-Vásárhely érdemes polgármestere, Baksa Lajos tisztelgett Salacz Gyula kir. tanácsos polgármesternél, hogy tőle a város közigazgatása iránt tájékozást szerezzen, a mit polgármesterünk készséggel teljesített is.

— Apad a Maros. Ha állandó lesz a Maros apadása, egy-két hét múlva eléri rendes nyári vizállását; hogy t. i. át lehet rajta sétálni. Különösen Branyioskáról jelentenek rohamasabb apadást, de Aradnál is meglehetősen leszállott a víz felszíne, Mákónál azonban tegnap estig még mindig emelkedik a víz. Nagyon valószínű, hogy holnap-holnapután itt is be fog állani az állandó apadás. Tegnap Branyioskánál 218 cm-ről 192-re apadt le, tehát 26 centimétert. Aradnál tegnapelőtt még 85 cm. áradás volt, tegnap reggelre azonban már 6 cm., és estig még 5 cm.-t apadt a víz. Makónál tegnapelőtt a víz magassága 0 felett 242 cm. volt, tegnap este felé már elérte a 270 centimétert, az emelkedés a szerint 28 cm.

— Egyházi átokkal sujtott képviselő. A „Magyarország” tegnap megjelent számában találjuk az alábbi, hihetetlennek hangzó hírt: Béles János aradmegyei radnai képviselőt, a nagyszombati metropolitai szentszék, az aradi görög-keleti szentszék indítványára, 40 napi egyházi átokkal és az anyaszentegyházból való kiküszöböléssel sújtotta, a miért a polgári házasságot megzavarta.

— A tápintézet. Vasárnap, azaz f. hó 24-dikén, d. e. 11 órakor, a városi közgyűlési termében, népes értekezletet fog tartani az Aradi Tanító-egylet az általa kezdeményezett tápintézet érdekében. Az ülésre tegnap küldettek szét a meghívók a 600-as bizottság tagjainak, a nagy közönség pedig a sajtó útján keretik fel az érdekes ülésen leendő részvételre.

— A jegyzők napja. Az aradmegyei jegyzők egylete ma, szombaton, tartja évi nagygyűlését M. Radnán. A gyűlés tárgysorozatát közöltük már egész terjedelmében s nem egy érdekes pontja van. A gyűlés Szachmáry Gyula kir. tanácsos alispán is kiutazik a ma reggeli vonattal. Este a gyűlés befejezte után, fényes táncz vigalom lesz, melyre úgy a környékről, mint Aradról számosan készülnek.

— Veszedelem Kisjenőn. A Fekete-Körös egyik Tűz ága, a máskülönbben jelentéktelen folyócska — mint levelezőnk írja — medret elhagyta és a szántóföldeket jó részben elöntötte. Ambar veszélyre gondolni sem lehet, mégis jelentékeny kárt okozott a vetésekben az elöntés által.

— Uj tanítók bankettje. Az aradi állami tanítóképző-intézet végzett növendékei tegnap tartották bucsu-estélyüket Nagy Lajos külön termében. A tanári kar tagjai közül ott voltak: Szabó József igazgató, Szondy János, Decsy Géza, Pókás Imre, Kertay Ede, Szöllősy István, Nagy Sándor és Benkő Kálmán tanárok, kiket az ifjuság tüntető szívélyességgel éljenezett. Az első felköszöntőt Wenzel József végzett növendék mondotta a tanári testületre, hálás köszönetet fejezve ki az ifjuság nevében azért az odaadó, fáradtságot nem ismerő munkásságáért, a melylyel a tanártestület őket pályákra előkészítette. A tanártestület nevében Szabó József igazgató válaszolt. Szépen fejtette ki az ifjak előtt, hogy mily nehéz és mily szép az a pálya a melyet maguknak választottak. Majd gyönyörű szavakban buzdította őket a hazaszeretetre. Szabó Józsefné és Pókás Imréné urnókat, kik időközben a banketten megjelentek, lelkes óvázóiban részesítették az új tanítók. A társaság a legkedélyesebb hangulatban éjfélutánig együtt maradt s még számos felköszöntőt mondak Decsy Géza, Nagy Sándor tanárok és az ifjuság részéről is többen.

— Az első polgári házasság. Csabáról írja levelezőnk, hogy a fogyasztásiadók bérlijének, a város egyik köztisztviselőjének álló polgárának, Schreyer Józsefnek leányát Teklét, Kéry Miklós, a pozsonyi kir. tábla tanácsjegyzője eljegyezte. Az ifjú pár úgy határozta el, hogy a polgári házasság alapján kel egybe, mielőtt lehet, mert a szép menyasszony izraelita, a vőlegény pedig katolikus vallásu. A szerelmes párnak a főrendiház tegnapelőtti szavazása után nem is kell már olyan nagyon soká várni.

— Névváltoztatások. A magy. kir. belügyminisztérium megengedte, hogy Kohn Armin aradi lakos „Kömlös”-re, Sonnéfeld Frigyes aradi lakos „Szabó”-ra és Etlás Lipót aradi lakos „Elés”-re változtassa nevét.

— Rendelet a kivándorlók ellen. Valóban kíváncsot dolgot eslekedett a belügyminiszter azon rendeletével, melylyel a kivándorlási ügynököknek akarja utjukat szegni. Utóbbi időben ugyanis oly tömegesen vándorolnak ki különösen a felsővidékről Braziliába, hogy a belügyminiszter körrendeletileg hívta föl a hatóságok figyelmét a kivándorlással szédelő ügynökökre.

— Véres kardpárbaj. Az aradi lóversenyekről jól ismert sportman, Calm huszárhadnagy vívott tegnap a budapesti Ferencz-József-laktanya lovagló iskolájában Miklós Aladár huszár főhadnaggyal kardpárbajt. Calm arcon, nyakán és mellén kapott erős kardvágást, Miklós főhadnagy pedig jobb karján kadott jelentéktelen karcolást.

— Fifiús eláh preparandista. Kiténően kieszköz furtanggal szedte rá Halmagyan János, magyarai illetőségű aradi preparandista Weber Ferenczét. Volt ugyanis Halmagynak egy ütött-kopott, rossz, rongyos eynyűtt nadrágja, melyet valamiképen értékesíteni akart. Elvitte hát rossz nadrágját Weber Ferencznek, hogy foltozná meg. A jó asztrom elvállalta a munkát és megabba is beleegyezett, hogy míg ő a nadrágot varrja, addig oda adja Halmagynak a szalagba egy ezüst óráról szóló zálogcédluláját. Mikor a nadrág újra abba a helyzetbe jött Weber Ferencz keze között, hogy viselni lehetett, elvitte Halmagyan Jánosnak és visszaakarta venni a zálogcédluláját. De mennyire megrémült a szegény asszony, mikor megtudta, hogy az órái Halmagyan János már elpredálta, ő magának meg hűlt helye sincs. De sikerült a jó madarat elcsipni, ki méltó büntetést el fogja venni.

— A menyország királynője. Kiténő és magas vendége volt tegnap az aradi kapitányi hivatalnak: a menyország királynője tette tiszteletét. Összintén mondva, mi más fog-

lommal birtunk a menyország királynőjével, hanem mivel nem volt ott egy más hason című hölgy, kivel szembesíteni lehetett volna, a már nevezt „királynőt”, kénytelenek voltunk elbírni királynő mivoltát, dacára annak, hogy rossz nyelvek azt rebesgetik, hogy nem a menyország királynője ő kelme, hanem Tóth Jánosné és kispé elmezavarodott.

Végtelen érdekes az a beszéd, a mit Tóth Jánosné, a menyországi ex királynő folytat.

— Tündér szép Ilona vagyok én — mondta a beszéd folyamán — és tündér szép uramhoz fogok felmenni, Tóth Jánoshoz, hanem előbb el kell utasni a konstantinápolyi dongatűzletbe, hogy jeruzsálemi fákat vegyek, mert ebből csinálom a királyi pálcákat. Van nekem kérem egy egész regementem királyokból, kik a menyországban mind reám várakoznak, mert kérem én adom a királyságot és Neuman adja hozzá a vagyont.

— Voltam én különben — folytatta tovább — a mexikói gályákon is, hol főzöné voltam.

Furcsábbnál-furcsább dolgokat beszélt összevissza a szegény boldogtalan, kit végre is szabadon eresztettek, mert voltaképen azért hozták a torony alá, mert egy fut, ki őt csufolta, megvert azokkal a fákcskákkal, melyeket tündér szép urának, Tóth Jánosnak szándékozik vinni.

— Megmart tanuló. Juruncsek János aradi 12 éves gymnazista ugyancsak rosszul járt Bikkes József kutyájával. A mérges kutya ugyanis kölykeit feltve megharapta Juruncsek János lábát. A gyermek és a kutya megfigyelés alatt áll.

— Nem értették egymást. Balta János és Scheer Mátyás bátyeiei lakosok. Balta római nyelven dicseri az urat, Scheer pedig ganz gemüthlich németül intézi a dolgot. Történt pedig, hogy Balta libái Scheer kukoriczaföldjére mentek legelni, mi fölött a német sógor megbosszankodott s le akarta tereelni földjéről őket. De azok ép úgy mint gazdájuk, nem értették a Scheer dialektusát s egy helyben maradvá óriási antiliberális tüntetést rendeztek, mi fölött gazdájuk jó nagyokat kacagott. Scheer németül kérte Balta, hogy zavarja el libait, Balta meg oláhul nyilatkozta ki, hogy nem tudja mit akar s tovább legeltette libáit. A sógor dühbe jött s botját az oláh libái közé vágta, ezt már Balta is megértette s a keze ügyébe esett kővel fejbe köszöntötte Scheer Mátyást. Balta súlyos testi sértésért ül fog.

— A Kölcsey-könyvtár ma (szombaton) jun. 23-án kivételesen zárva lesz. Az elnökség.

— Pályázatok. Pénzügyi titkári állásra a nagyenyedi pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; több ideig. minőségű posta- és táviratigazgatóságra a budapesti posta- és táviratigazgatóság kerületében hat hét alatt; állami végrehajtói állásra a vukovári pénzügyigazgatóságnál júl. 17-éig.

HYMEN.

Duschnitz Emil dr. jeles képzettségű és keresett lugosi orvos, július hó 1-én d. e. 11 és fél órakor esküszik örök hűséget az aradi izr. templomban özv. Rauschburg Mórné lányának; Rauschburg Vilma kisleányának, Tiesch Mór dr. városi kerületi orvos. bájos sógorújének.

TANÜGY.

(—) Az állami minta-gyakorló iskola évrő vizsgája. Tegnap tartotta Benkő bácsi apró növendékeivel évrő vizsgájukat a közönség nagy részvétele mellett. Szinte bámulatos az az eredmény, melyet a kitűnő tanító növendékeivel produkált. A vizsga reggeli 8 órakor vette kezdetét és a déli megszakítással délután fél 5-ig tartott. A vizsgán Szabó József képezdei igazgató elnökölt, ezenkívül jelen volt még a glogováci esperes és a tanítóképezde tanártestülete, stb. A vizsga végeztével a növendékek nevében ügyes és talpraesett beszédet mondott Grubecz Henrik negyedik osztályú növendék, melyre Szondy János tanár válaszolt. Végül Benkő Kálmán kijelentette, hogy az értesítőket szerdán fogják megkapni a növendékek, melylyel a vizsga véget ért.

TÁVIRATOK.

Az egyházpoltikail javaslatok tárgyalása. Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) A képviselőház a jövő hét első napjaiban

a még hátralevő három egyházpólitikai javaslatot fogja tárgyalni és legrövidebb idő alatt el is fogja intézni. Hosszabb vita a mostani körülmények közt alig várható, legfeljebb a felekezeti különiség kérdése fog a képviselőházban behatóbb megvitarásban részesülni.

Tisztelges Andrassy Gyula gr.-nál.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) Terézváros szabadelvű pártjának elnöksége ma tisztelgett Andrassy Gyula gr. miniszternél, üdvözölve őt miuisterré történt kinevezetése alkalmából és felkérte a minisztert a képviselői mandátum újbóli elfogadására.

A vert had.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) A klerikálisok leveretése teljes. Ma minden beszédük siránkozás volt, annyira, hogy egész szánalmasan néztek ki. A liberálisok egytől-egyig együtt maradtak, míg a klerikálisokból legalább harmincz már elutazott. Utolsó erőfeszítések, a javaslatok tárgyalását öszre halasztani, időt nyerendő vert had összetoborzására. A liberálisok azonban erősen követelik a javaslatok tárgyalását s a kormány is bizonynyal így fog holnap nyilatkozni.

Klebsberg gróf sajtópöre.

Budapest, június 22. (Saj. tud. táv.) Klebsberg Zdenko gróf sajtópörében tegnap reggeltől ma délutánig tartott a tárgyalás. Az esküdtszék félháromkor hirdette ki a verdiktet. Klebsberg grófot Bodor László kolozsvári törvényszéki bíró ellen elkövetett rágalmozási ügyben 7 szóval 5 ellenében vétkesnek mondták ki. A többi háromrendbeli vád alól szavazattöbbséggel felmentették. A sajtóbíróság az esküdtek ítélete alapján, Klebsberg grófot öt havi fogságra, 500 frt pénzbüntetésre, esetleg még 50 napi fogságra és 2021 frt eljárási költség viselésére ítélte. Vádolt az ítélet ellen semmiséget jelentett be.

Kazánrobbanás.

Budapest, jun. 22. (Saj. tud. táv.) Turán pestmegyei községben a gőzmalom kazánja reggel felrobbant. Négy ember meghalt, közöttük a malomtulajdonos fia, négyen olyan súlyos sebet kaptak, hogy felgyógyulásukhoz semmi remény. Huszonkét munkás megsebesült. A gazdasági épületben elhelyezett marhák mind odavesztek.

Ungvár új diszpolgárai.

Ungvár, június 22. (Saj. tud. táv.) A ma tartott közgyűlésen Wekerle, Csáky és Szilágyi miniszterek diszpolgárrá választottak. A kormányt táviratilag üdvözlük.

A török hajóraj szaporítása.

Konstantinápoly, június 22. (Saj. tud. távirata.) A szultán a legutóbbi időben különös kedvteléssel foglalkozik, a tengerészeti szaporításával. A konstantinápolyi és ismityi hajógyárakban 12 új hajó épült, melyek már legközelebb a flottába soroztatnak. Építés alatt van most két nagy hadigőzös, az „Abdulcoder” és a „Chutaventiger”, azonkívül azonban, hír szerint, Angliában is történtek megrendelések.

Felfedezett robbanó akna.

Pétervár, június 22. (Saj. tud. távirata.) Az orel-vitebszki vasutvonalon robbanó ak-

fedeztek fel. A csár utazása ennek folytán a borkii fogadalmi templom felavatására elmarad.

A francia tengernagy látogatása.

Pétervár, június 22. (Saj. tud. táv.) Gervais francia tengernagy, kinek látogatását július elejére várták, előreláthatólag csak ősszel érkezik ide, a mikor az esküvői ünnepek alkalmából számos fejedelmiség fog itt időzni. A tengernagy mint az elnök külön követe fog idejönni.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, június 22.

(S. ss) A hozatal a mai hetivásáron jelentéktelen volt, a vételkedv kedvezőtlen. A mai piacon már néhány métermázsa új repozé és árpa is volt.

Lanyha irányzat mellett, változatlan áron eladatott:

b u z a 100 métermázsa 6 frttól 6 frt 20 krig.

t e n g e r i 50—100 métermázsa 4 frt 20 krtól 4 frt 40 krig.

r o z s névleg 4 forint 50 krtól 4 forint 60 krig.

ó - á r p a névleg 5 forinttól 5 forint 10 krajczárig.

z a b névleg 5 frt 90 krtól 6 frtig.

u j - r e p c z e 7 frttól 7 frt 50 krig.

u j - á r p a 4 frttól 4 frt 10 krig.

— Vetések állása. Glogováról jelenti tudósítónk: Időjárás folytonosan esős. Vetések állása kielégítő, különösen tavasziak jól állanak. Széna elég hozamot adott, mesterseges takarmány kevesebbet. Allategészségügy kielégítő. Gabnaárak igen silányak.

— Szomszédos vásárok. A m a k ó i sz. - iváni országos vásár folyó hó 23. és 24-én fog megtartatni. A lábas jószágok vására 23-án, a kirakodó vásár pedig 24-én lesz. B é k é s - C s a b á n június hó 29., 30. és július hó 1-ő napján lesz a nyári országos vásár. C s á k o - v á n június hó 28-ikától, L u g o s o n pedig június hó 29-től kezdve bezárólag július 1-ig.

— Kivitel Algirba. Tapasztaltatott, hogy kivitelünk érdekében az Algirban székelő osztrák-magyar főkonzulátust ismételtelen az ottani vámigazgatóságnál való közbenjárásra kérték fel annak kieszközlése végett, miszerint tőlünk kivitt áruk, melyek Máltáig az „Adria” gőzösein, innen pedig a „Campagne Générale Transatlantique” hajón szállítottak az algiri kikötőbe, a minimális tariffa tételei szerint vámkezeltesenek. Mintán azonban a minimális tariffának alkalmazása a közvetlen szállítástól van feltételezve, a szóban levő esetben pedig a Máltában történt átrakodás következtében a tőlünk származó áruk nemzetiségüket elvesztik, áruink részére Algirban a miniszteri tariffa szerinti bánásmód csak az esetre biztosítható, ha kivívóink áruikat a havonként közvetlenül Algirba közlekedő Adria-gőzösekkel, vagy a mennyiben ezt nem tehetnék. Marseilleben való átrakással küldik Algirba, mely utóbbi esetben az átrakodás francia kikötőben történvén, az áruknak nemzetiség, illetve minimális tariffára való igénye megmarad. — Er-ről a kereskedelemügyi miniszter rendeletére az érdekelteket értesíti az aradi kereskedelmi és iparkamara.

— Budapest-kőbányai sertéskezeskedelmi csarnok. 1894. évi június hó 21. Hízott sertések: 1. M a g y a r e l s ő r e n d ű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilon felüli súlyban) 48.5—44. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 44.—44.5 — krig. Fiatal nehéz (pikint 320 kilon felüli súlyban) 46.5—46.5 krig. Fiatal közép (pikint 251—320 kigr. súlyban) 44.5—45 krig. Fiatal könnyű (pikint 250 kigr. terjedő súlyban) 44.—45. krig. II. M a g y a r s z e d e t t: Nehéz (páronként 280 kilon felüli súlyban) 48.5—44.5 krig. — Közép (pikint 220—260 kigr. súlyban) 44.—44.5 krig. — Könnyű (pikint 220 kigr. terjedő súlyban) 43.—45. krig. — S z e r b i a i: Nehéz (pikint 260 kigr. felüli súlyban) 44.—45. krig. Közép (páronként 220—260 kigr. súlyban) 44.—45. krig. — Könnyű (páronként 220 kigrig terjedő súlyban) 43.—44. krig. S e r t é s l é t -

s z á m 1894. június hó 19-én volt készlet 190,027 darab. 1894. június hó 20-án felhajtott: 3525 drb. 1894. június 20-án elszállított: 4480 drb. 1894. június 21-én maradt készletben 189,072 drb. — A hízott sertésüzlet irányzata: változatlan.

S z e s z ű z l e t.

— Június 22. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyors szesz 54.25, kicsinyben 54.75 hordó nélkül, per 100 liter % belesértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, június 22. d. u. 5 óra.

Gabona	F a j	Irány- zat	100 kilogramm frt
B u z a	bánási	szilárd	7.20 — 7.65
	tiszavidéki	„	7.25 — 7.65
	pestvidéki	„	7.20 — 7.65
	fehértómezei	„	7.20 — 7.65
	bácskai	„	7.30 — 7.70
R o z s	—	szilárd	5.15 — 5.30
Á r p a	takarmány	osend.	—
	égetni való	„	—
Z a b	—	szilárd	6.70 — 7.05
T e n g e r i	bánási	szilárd	—
	másmé	„	4.75 — 4.80
K a p o s z t a - r e p c z e	—	lanyha	—
K ö l e s	—	csend.	3.80 — 4.25
B u z a	tavaszi	szilárd	7.18 — 7.20
	június 1894	„	7.10 — 7.15
	őszre	„	5.55 — 5.57
T e n g e r i	május-június 1894	szilárd	4.79 — 4.81
	szept-október 1893	„	4.81 — 4.83
Z a b	Budapest sz. tavaszi	szilárd	5.80 — 5.82
	Budapest sz. őszre	„	—
K a p o s z t a - r e p c z e	aug.-szeptember 1893	lanyha	10.20 — 10.80

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi május hó 1-ől. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felé érkezik:
Nagyvárad reggel 5.18	Vv. Csabáról reggel 9.10
Nagyvárad d. e. 11.30	Nagyvárad este 8.42
Gyórszónat reggel 8.20	Személyvonat reggel 6.10
Személyvonat d. e. 11.30	Személyvonat d. u. 8.55
Személyvonat este 9.45	Gyórszónat este 6.55
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 7.—
Soborsin d. u. 2.30	Személyvonat d. e. 11.—
Személyvonat d. u. 4.30	Személyvonat este 8.55
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Vegyesvonat reggel 6.25	Személyvonat d. e. 9.44
Vegyesvonat d. e. 11.35	Vegyesvonat d. u. 3.44
Személyvonat d. u. 5.58	Vegyesvonat este 10.55
Szeged felé:	Szeged felé:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.50
Személyvonat d. e. 9.—	Személyvonat este 8.45
Vegyesvonat d. u. 4.20	Személyvonat este 10.—
Gurahoncz felé:	Gurahoncz felé:
Személyvonat reggel 6.40	Személyvonat reggel 8.—
Személyvonat d. u. 5.23	Személyvonat este 8.50
Vegyesvonat d. u. 12.30	Vegyesvonat d. e. 11.43

VIZJELZÉS.

1894. évi június hó 22-én reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzőn-

Észlelési állomás	Hőmérsék. C	Időjárás	Vízállás cztimétr.	Állagjelzés cztimétr.
Branyiocka	+ 18°	esős	+ 192	—
Arad	+ 12°	felhős	+ 97	—
Makó	+ 16°	felhős	+ 270	—
Szeged	+ 16°	esős	+ 514	—
Gyoma	+ 18°	felhős	+ 563	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.

A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.

Arad, 1894. június 22.

A m. kir. folyamamérőki hivatal.

IDEGENEK NEVSORA.

— Június 22. —

Vass szálloda: Popeaku György ügyvéd, Kisjénő. Zeisler József kereskedő, Déva. Strasser Lajos birtokos, Gurahoncz.

Három Király szálloda: Beles Józsa lolkész, Két-egyháza. Strifler József birtokos, Almás. Miadin György jegyző, Silingyia. Kurta Dometer jegyző, Prezead.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árwapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8%, a melyből töke törlesztésre esik 2%, 26 félévi törlesztésre 7 1/2%, melyből töke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből a töketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is felévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

6027 | 894. sz.

3—3

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönsége ezennel pályázatot hirdet: világítási és erőátviteli célokra szolgáló **központi villamos-telepnek** s az ehhez tartozó vezetéki hálózatnak és berendezéseknek Aradvárosában való létesítése és üzemben tartása iránt. — A pályázati ajánlatok 1894. július 1-ének d. e. 12 órájáig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalához nyújtandók be.

Minden ajánlathoz bánompénzüli készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban 5000 (ötezer) forint csatolandó, vagy azok benyújtásával egyidejűleg a város pénztáránál letétbe helyezendő. — A pályázati feltételeket, melyeket minden pályázónak ismernie és el kell fogadnia: a polgármesteri hivatal a hozzá intézett megkeresésre a pályázni kívánóknak kiszolgáltatja, illetőleg postán megküldi.

Aradon, 1894. márczius 24-én.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, polgármester.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város központi választmánya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az Aradvárosi választókerületben az országgyűlési képviselő választóknak a f. évben kiigazított és a jövő 1895. évben érvénnyel bíró ideiglenes névjegyzéke 1894. évi július 5-től 25-éig **bezárolag** a városház tanácstermében közszemlére kitétetik.

Az ideiglenes névjegyzék ellen az 1874. évi XXXIII. t. cz. 44. és 45. §§-ában előírt módon írásban benyújtandó felszólalások f. évi július 5-étől 15-éig, az ezekre szintén írásban teendő észrevételek pedig f. évi július 16-ától 25-éig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalánál fogadtatnak el.

Arad, 1894. június hó 15-én.

Salacz Gyula s. k.

polgármester, közp. választ. elnök.

M. kir. államvasutak üzemeltetősége Kolozsvárt.

18404. sz.

1—3

Pályázat.

A m. kir. államvasutak Seps-Szt.-György állomásán 1894. évi augusztus hó 1-én megnyitandó állomási vendéglői üzem bérbeadása iránt ezennel pályázat nyitattik.

Felhívattak ennél fogva mindazok, kik a nevezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják, hogy szabályszerűen bélyegzett és a kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb f. évi július hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak kolozsvári üzemeltetősége általános osztályához (titkárság) címezve, benyújtani vagy beküldeni sziveskedjenek.

Megjegyzetjük, hogy a bérlet három évre kötött és pedig 1894. évi augusztus hó 1-től 1897. évi július hó 30-ig terjedő időtartamra. A

vendéglői üzem gyakorlásához szükséges helyiségek kivül a vendéglős mellékhelyiségekkel ki-e-gészített magánlakás is nyer.

Az ajánlatok külön lepecsételt borítékban küldendők be és a boríték következő megjegyzéssel látandó el:

„Ajánlat a sepsi-szt.-györgyi állomási vendéglő bérletére.”

Az ajánlattevő köteles a kolozsvári üzemeltetőség gyűjtőpénztáránál f. évi június hó 30-ig bánatpénzképpen 100 frtot készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vételét nem fog.

Az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül a felajánlott összeg magasságára, szabadon választ-hasson.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a m. kir. államvasutak kolozsvári üzemeltetősége III. osztályában tudhatók meg, a melyekre e helyen is megjegyzetjük, hogy a bérbeadandó vendéglői üzletben csakis hazai sör mérhető ki.

Kolozsvár, 1894. május 8-án.

Az üzemeltetőség.

231 | 894. g. sz. u.

1—*

HIRDETMEY.

A városi színház-épület déli bérházának 1-ső emel-téa levő 3. sz. jelenleg Simonvi Lajosné urnó által birt és 6 utcazi, 1 elő, 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. é. május hó 1-től kezdve bérbeadó. A bérbevétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni.

Arad, 1894. május 25.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

1134/1894. pm.

1—3

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város polgármestere ezennel közhírré teszi, hogy Neumann testvérek aradi cég Aradváros területén, Poltura és Gáj külvároshoz fekvő szeszgyáruk belvizeinek levezetésére egy új a Gáj külvároson keresztül vonuló, a szárazérbe beömlő fedett csatorna építésére az engedély megadását kérelmezvén, kérvényük az ahhoz csatolt tervekkel s a hatósági szakértő véleményével együtt 1894. évi június hó 3-ától július hó 3-áig terjedő 30 napra **közszemlére** a polgármesteri hivatalban kitétetnek s hogy a kérvénynek tárgyalására határidőül f. é. jul. hó 9-ik napjának d. e. 10 óraja tárgyalási helyül pedig a városháza tanács-terme kitűzetik.

Egyidejűleg mindazok, akik a tervezett csatorna építése által érdekelték, felhívattak, hogy netáni ellenvetéseiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban, akár a tárgyalás alatt, szóval annál inkább előadják, mint-hogy ellen esetben a határozat további meg-hallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1894. évi május hó 31.

Salacz Gyula

kir. tanácsos polgármester.

99109 | 1894.

Hirdetés.

A n. m. m. kir. belügyminister urnak 39215/94. p. a. kelt körrendelete nyomán ezen-nel közhírré tétetik, hogy addig is, míg az ásványolajok szállítására és tartása megfelelő újabb körrendelettel rendeztetnek, az e tárgyban 1870. évi 2970. sz. a. kiadott belügyminist. körrendelet 9. §-a ideiglenesen ezennel követ-kezőkép módosittatik.

Oly minőségű kőolaj, mely legalább is 21 C° lobbanási ponttal bír, világítási célokra megszoritás nélkül forgalomba hozható, oly minőségű kőolaj pedig, mely 21 C° foknál alacsonyabb hőfoknál lobban, forgalomba csak úgy hozható, ha az edény külsőleg szembetűnő helyen jól látható és világosan olvasható letö-rülhetlen betűkkel: „tűzveszélyes” jelzéssel van ellátva.

Azon kereskedők, kik ily kőolajat a közönség részére kicsinyben árusítanak, a közvetlen eladásra készletben tartott ily petroleumot csakis oly tartályokból szolgálhatnak ki, a mely tartályok a fenti módozat szerint „ezen petroleum tűzveszélyes” jelzővel vannak ellátva. Ugyanezen jelzéssel látandók el azon kis tartályok is, a melyekben a kereskedők a

vevőnek házához szoktak a petroleumot szállítani; ha pedig ily petroleum a vevő által hozott edénybe méretik, köteles a kereskedő az edényre minden egyes esetben az említett hasonlító felhívással ellátott vignettát ragasztani.

Megjegyzendő, hogy a 21 C° fok miniumnak meg nem felelő petroleumnak forgalomba hozásánál az idézett rendelet 10. §-ában foglalt óvszabályok szigorúan betartandók.

Arad, 1894. június hó 14.

A városi tanács.

4244/1894. kh.

402. 3—3.

Hirdetmény.

A következő melegebb évszakra való tekintettel, a közegészség és köztisztaság fentartása érdekében, a tisztí főorvos véleménye alapján a következő óvrendszabályok követését rendelem el:

1. Vendégfogadók, korcsmák és több lakót magában foglaló nagy házak tulajdonosai gondnokai, bérleti kötelesek a trágyát, szemetet és egyéb hulladékot az udvarukból mindennap, a kisebb házak tulajdonosai, gondnokai, bérleti pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart és ház elejét naponta felsepertetni, a vízfolyókákat kisépertetni és mesztejtel kiöblíteni.

2. Az utcára, vagy folyókába szennyest vizet önteni, elhullott állatot vagy bármi állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorubb büntetés terhe alatt tilos.

3. Minden háztulajdonos köteles árnyékszékét, ha az egy éve nem tisztított, sürgősen kitisztíttatni, az udvarán egy kádba vizet tartani, melyben 100 liter vízre 5 kg. nyers carbolsav feloldva álljon, vagy pedig 1 rész nyers oltatlan meszből 4 rész vízre készített mesztej oldatot készíteni és ezen folyadékból az árnyékszékbe, minden üllőhelyre 5—5 litert számítva, harmadnaponként beönteni. Ezzel fertőtlenítendő a szemetetartó ládák, gödrök és a udvari folyókák is.

4. A lakosztályok tisztán tartandók, a szobák este és reggel jól szellőztetendők.

5. Szűk udvari házak kapui reggeli 5 órá-tól esti 10 óráig társa tartandók.

6. A kutak tisztán tartandók, közelükben minden mosogatás, öblögetés stb. kerülendő, a mellettük netán levő gödrös helyek tiszta földdel feltöltendők, a pocsolók kiszáritandók, szárnas, vagy egyéb állatok ürösztői a kuttól távol létesítendő, nehogy a kut vize a szennyest víz leszivárgása által ivásra alkalmatlanná váljék.

Az orvosi hivatal által rossznak minősített kutak vizeinek használata mellőzendő s csupán jó vizű kutak vize élvezendő. Ugyisint kerülendő a Maros folyó vizének használata, a meny-nyiben azonban az el nem kerülhető, úgy az csak felforralt után élvezendő.

7. A meszárszék, valamint a piacon áruló hentesek vágó tőkéi, asztalai és a mérle-gek legtisztábban tartandók, megromlott húst, hamisított tejet vagy éretlen gyömolcsót, a párolásra szánt félérett gyömolcs kivételével, üz-lethelyiségekben vagy piacon elárusítani a leg-szigorubb büntetés terhe alatt tiltatik; élvezetre nem alkalmas tápszerek elkoboztatni és meg-semmisíttetni fognak.

8. Nem élő, de még friss halak árulása a további intézkedésig csak déli 12 óráig enged-tetik meg. Az el nem árusított halak pedig a már kiadott meghagyásban foglalt módon meg-száritandók.

9. Bérkocsik, fuvarosok és a közuti vasut álló helyei úgy a városban, mint a vasuti pá-lyaháznál naponta többször felseprendők, a trá-gya eltávolítandó és a külön utasításhoz képest bő vízzel lelocsolandó és annak megtörténte után naponta 3 ízben mesztejtel vagy cresyl meszszel fertőtlenítendő.

Mindazok, kik a jelen hirdetményben fog-lalt óvintézkedéseket nem foganatosítják, — ki-hágást követnek el és az 1876. évi XIV. t. cz. 7. §-ában előírt pénzbírsággal fognak büntettetni.

Az előírt óvintézkedések foganatosításának ellenőrzése az összes rendőri közegek kötelessé-gét képezi.

Kelt Aradon, 1894. április hó 4-én, a vá-roz rendőrkapitányi hivatala, mint 1-ső fokú egészségügyi hatóság.

Sarlott Domokos

főkapitány.

Arlejtési hirdetmény.

Az Arad-zámi törvényhatósági közuton levő 7., 8., 15., 35., 67., 91., 143., 147. és 156. sz. hidak helyreállítási munkálatainak vállalati uton való biztosítására 1894. évi június hó 30-ik napjának d. e. 10 órája — Aradvármegye alispánján irodájában — zárt ajánlatok elfogadásával kapcsolatos szóbeli árlejtés fog tartatni, mely árlejtési tárgyalásra vállalkozni szándékozók ezennel meghívattak.

A kikiáltási ár a költségvetési 6342 frt 29 krnyi összeg képezi.

A zárt ajánlatok a kikiáltási ár 5%-os készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánompénzül csatolandó és ezen ajánlat az árlejtés megkezdése előtt a vármegye alispánjához beadandó, — későbbben érkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

Szóbeli árlejtők, az árlejtés megkezdése előtt szintén a kikiáltási ár 5%-át tartoznak — készpénz- vagy óvadékképes értékpapirokban bánompénzül letenni, mely ebbeli bánompénz a vállalat elnyerése esetén úgy az írásbeli ajánlat, mint a szóbeli versenyző által, a vállalati összeg 10%-ának megfelelő értékre kiegészítendő.

Az árlejtési és építési feltételek és tervezetek az árlejtés napjait az aradi m. kir. államépítészeti hivatalnál megtekinthetők.

Aradon, 1894. évi június hó 16-án.

Szathmáry Gyula,
alispán.

622 3—3

1544/894. 628. 2—2.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Mely szerint alólírott m. kir. kincst. ispánság által f. évi június hó 28-án d. e. 8 órakor Uj-Panát községhezálánál a kovaszinczi 99 ^{490/1800} hold legelőföld bérbeadása iránt írásos zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre árverelni szándékozók 10% bánompénzzel ellátva mely az írásbeli ajánlatokhoz is melléklendő zennel meghívattak.

Bérleti időtartam 1894. október 1-től 1897. szeptember 30-áig.

Kikiáltási ár év és holdanként 18 frt 85 kr. Utóajánlatok nem fogadtatnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fenntartatnak is.

A részletes feltételek alólírott ispánságnál megtekinthetők.

Lippán, 1894. június hó 12-én.

M. kir. kincst. Ispánság.

7962 | kh. 1894.

Hirdetmény.

Az aratási idő közeledtével az ide vonatkozólag fennálló törvényeink és szabályrendeletünk alapján a lakosság érdekeinek megóvása céljából szükségesnek látom a következőket újból is közzéadni:

Mezei munkára csak cselédkönyv vagy községi bizonyítvánnyal ellátott egyének fogadhatók fel s velük — amennyiben kölcsönös jogok és köteleességek állanak fenn — írásbeli szerződés kötendő, amely hatóságilag láttamozandó.

Szénát vagy gabonaműveket a földekről éjjel, csupán a közeli tanyákra szabad hordani. Dinnye vagy kukorica földek őrzése céljából készült kunyhók közelében lábas jószágot vagy majorságot tartani nem szabad.

Erdő vagy learatott gabona közelében tüzet rakni tilos.

Szalmas gabonának nyomtatás végett a város területére való behordása meg nem engedtetik.

Fahidon 4000 kilogramm elegy súlyt meghaladó mozgonyok csak akkor szállíthatók, ha erről 48 órával előbb a városi mérnöki hivatalnak jelentés tétel.

Csészlőgépeket csak képesített gépészek és fűtők kezelhetnek, kiknek tiltva van szolgálatuk közben szeszes italok élvezése, továbbá a gépfelügyelő személyes felelősséggel tartozik, hogy a gép közül ittas emberek alkalmazást ne nyerjenek. A csészlőgép tulajdonos a gép működése színhelyén vérelállító szereket u. m. tannint (csersavas por) sósavas vasoldattal te-

litett vattát vagy tépest és jodoform gázét nyomfoltokat, sebkötőket és főleg rugmégza polját (gummi polját) folytonosan kéznél tartani, a gép körül foglalkozó munkások szűk és testhez simuló ruházatáról és arról gondoskodni köteles, hogy sebesülés esetén sérült az első orvosi segínyt mihamar megkapja.

Pernyáva, Sága és Gáj külvárosokban, a Poltura városrészben a takarmány egy boglyában vagy kazalban csak akkor tartható, ha a boglya vagy kazal és az ezt környező épületek között legkevesebb 20 méter üres tér marad.

Pernyáva, Sága és Gáj külvárosokban vagy a Poltura városrészben egy-egy telekre a takarmányból több boglyát vagy kazalt csak az esetben lehet rakni, ha úgy az épületek valamint az egyes boglyák és kazlak között legkevesebb 20 méter ürestér hagyható.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala 1894. évi június hó 15-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

A már 40 év óta dícséretreméltólag ismert, a m. kir. egészségügyi hatóság által jónak talált és engedélyezett

Dr. SPITZER-féle

arcztisztító kenőcs

szeplő, himlőhely, sömör, májfoltok, fakadékok, forrosági persenések, orrvörösség és mindennemű arczvirágzások ellen; valamint a

Dr. SPITZER-féle

bőrszépítő szappan

mely az arczenőccsel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal kinézetet kölcsönöz.

Egy nagy tégely arczenőcs ára 80 kr., kisebb 50 kr., szappan 50 kr.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak KRAJCSOVICS által Vukováron készített kenőcs a valódi. 151 10—12

Minden tégelyen Krajcsovic a készítő arczképe látható.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török J. gyógyszer-tára.

Kapható Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS

"Angyalhoz" címzett gyógyszer-tárban Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.

552 | 894. gazd. sz.

1—8.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a külvárosi utcákban a f. évben teljesítendő utépítési és fenntartási munkáknak elvállalása iránt folyó évi július hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár:

1. A választó-utcának a fejsze- és vágóhid-utca közötti részére hordandó rostált kavicsra nézve 420 frt 50 kr.

2. A választó-utczába hordandó és beágyazandó rostált kavicsra nézve 246 frt 50 kr.

3. A kapa-utczában teljesítendő ugyanazon munkákra nézve 493 frt.

4. A pécskai-utnak a sárga korcsmától a vasúti terjedő részén teljesítendő ugyanazon munkákra nézve 333 frt 50 kr.

5. A sárló-utca végére hordandó és beágyazandó homokra 20 frt.

6. A Nagy Sándor-utczába hordandó és beágyazandó rostált kavicsra nézve 86 frt 25 kr.

7. A borona-utczának kőalapzatára nézve 990 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1894. évi június hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

558 | 894. gazd. sz.

1—8

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi bérházban levő s eddig Kohn Dávidné által bérben tartott 3 bolt és emeletközi helyiségnek f. évi november hó 1-étől való bérbeadás iránt f. évi június hó 25-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár 3200 frt évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1894. évi június hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé, gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok 6 természetvizsgálók pályadíjjal kossoroztak. Mind az 5 világrészben el van torjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek, dr. Hager javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian, Bixton hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszert — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Bratzik fogcseppe, Barmely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 k.

A Rozsnyay-féle Serail-arczenőcs, A Rozsnyay-féle arczenőcs, szeplők, pattanások és májfoltok eltűnésére a legalkalmasabb szer, mely bőrt szépít hatásában minden más szert felülmúl. Egy ki tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin, A lábizzadás és feltrés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor, Kittiú minőségűek, dr. Szabó Gyula pillághatá pine-éből. Ára 1 üvegnek 8 és frt.

Ménési aszúbor, Egy 35 centil. üveg 1 frt 50

Chinabor, 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor, 2% Chinin és vasoxyd tartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor, 25% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta, Egy üveg 1 frt

Salon-bengáli tüzek, Füst és szag nélkül, vörös, fehér és sárga színben. Egy kr 2 frt.

Magnesium fáklyák, 100% normál gyertya-fényvel. Hat peroxig 60, 1 drb 60 kr. 12 peroxig 60, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 peroxig 60, 1 drb 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor, (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama, A megfagyott kezet vagy lábát 3—4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely Ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szer, Mindentől ből eredt rheumás és csuklófájdalmak ellen igen hiro és keresett szer. Egy üveg Ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Minden gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárholva posta útján is elküldetnek. Ugyancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgá-ásra gúzásk elfogadtatnak és lelkismeretesen telje-ittetnek. 881 6—12